

**Charita
Jeseník**

30 let

OKÉNKO

Úvodní slovo

Milí přátelé,

prosinec je měsíc, který v sobě nese zvláštní kouzlo. V adventu se učíme trpělivosti a očekávání. Každý den nás přibližuje k Vánocům, k narození nového světla, které do našich životů přináší naději. Ulice měst a obcí se rozzáří vánočními stromy, domy se zdobí svíčkami a naše srdce se připravují na chvíle, kdy vše kolem nás nabírá nový rytmus – pomalejší, hlubší, soustředěnější.

Je to čas, kdy se zastavíme, přemýšlíme, co jsme prožili, co stihli a co ještě musíme. Svět kolem nás bývá často hlučný a hektický, ale prosinec nás jakoby vybízí k tiché meditaci. K radostem, které se ukrývají v drobnostech jako je vůně skořice a hřebíčku, jež se line z cukroví nebo vánočního punče, k zapálené svíčce na okenním parapetu, nebo k rozbalování adventního kalendáře, který dnes může každodenně přinášet nejen sladkost, ale i malá, milá překvapení.

Mnozí se těší na dárky, na smích rodiny a přátel, ale neměli bychom zapomínat, že skutečný dar spočívá v přítomnosti a lásce, kterou sdílíme s rodinou a přáteli. Vždyť to, co dáváme ze srdce, je cennější než jakýkoliv materiální předmět. Nezapomínejme na ty, kteří nás potřebují, a hledejme krásu ve všem, co nás obklopuje.

Do nového roku přeji zdraví, lásku, pohodu, a aby naše rodiny byly v bezpečí a abychom měli kolem sebe přátelství, která nás obohacují. Ať máme vůli měnit věci, které měnit chceme, a být trpěliví k těm, které změnit nemůžeme. Šťastný nový rok!

Marta NOSKOVÁ
vedoucí Denního
stacionáře Šimon

Charita Jeseník oslavuje

Snadno zapamatovatelné datum – 12. 12. – zvolila Charita Jeseník pro oslavu svého 30. výročí založení. Správně ale měly zaznít fanfáry už 1. února, kdy před třiceti lety stvrdil svým podpisem založení organizace tehdejší olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner.

Přípravy na oslavy vrcholí. Tři dekády pomoci lidem v tomto hornatém výběžku si zaslouží důstojné připomenutí. Vždyť ani nejrůznější peripetie, a že jich nebylo málo, nevzaly lidem elán do práce a chuť pomáhat potřebným. Tou poslední velkou zkouškou sounáležitosti byly zářijové povodně, které zrušily všechny naše plány, včetně oslav stanovených na 10. 10.

Oslavy 30. výročí založení Charity Jeseník zahájí děkonná mše svatá v kostele Nanebevzetí Panny Marie v Jeseníku, kterou bude celebrovat biskup ostravsko-opavský Mons. Mgr. Martin David.

Poté se program přesune do budovy jesenického kina. „K tak významné události, jako je oslava 30 let života naší organizace, patří připomínky důležitých milníků, při nichž jsme vynikli, i těch, kde jsme neuspěli. Také je

dobré poděkovat všem, kteří nám pomáhají v našem úsilí, tedy zaměstnancům, sponzorům, donátorům, institucím státní správy a samospráv, ale i dobrovolníkům. Výzev je stále moc, stejně jako situací, kdy je třeba pomáhat,“ uvedla ředitelka Charity Jeseník Helena Paschkeová k akci, při níž si organizace připomene svou třicetiletou cestu a zejména stěžejní události posledních pěti let. Byla to velmi turbulentní doba. Podařilo se zrekonstruovat Domov pokojného stáří sv. Františka a postavit nový Denní stacionář Šimon. Vznikly tři nové služby: Odlehčovací služba sv. Zdislavy ve Vidnavě, Centrum pomoci sv. Martina v Jeseníku a Domov pokojného stáří sv. Františka se proměnil na domov se zvláštním režimem. „Všechny služby a pracovníky potrápila covidová doba. Po vypuknutí války na Ukrajině se organizace pustila do pomoci uprchlíkům a po zářijových povodních do humanitární i materiální pomoci potřebným,“ řekla Helena Paschkeová. Žádná oslava se neobejde bez kulturního zážitku. Pozvaní hosté se mohou těšit na recitál zpěvačky a herečky Dáši Zázvůrkové „Věřím v brzké lepší přítí!“

Co nás čeká v prosinci...

- **Adventní kalendář s úkoly** budou mít v Denním stacionáři Šimon
- **Mikulášská návštěva** zavítá za klienty do domovů ve Vidnavě
- **Do pečení perníčků** se pustí klienti Charitního domu sv. Anežky
- **Naše domovy** rozvoní vanilka při pečení vánočního cukroví
- **Jak kreativně zabalit dárky** budou učit v Centru pomoci sv. Martina

Čtěte dál...

- **Svoboda patří k Charitě** (str. 2)
- **Strom splní tajná přání** (str. 3)
- **30 let pomoci lidem** (str. 5 – 8)
- **Rozhovor** (str. 9)
- **Duchovní zamyšlení** (str. 12)

Svoboda patří k Charitě

12. listopadu jsme si připomněli 35. výročí svatořečení sv. Anežky České, která je pro nás symbolem svobody a naděje. Jen pět dní po její kanonizaci začala sametová revoluce, která v naší zemi odstartovala pád komunismu a cestu za svobodou.

Blahořečená Anežka Česká má významné místo i v Charitě Jeseník, která ji zasvětila jeden ze svých domovů. Právě Charitní dům sv. Anežky se věrně drží odkazu své patronky, neboť se jako první zaměřil na ty nejpotřebnější. Svůj nový domov, s laskavou a trpělivou péčí, zde mají klienti s Alzheimerovou chorobou a dalšími typy demencí, kteří v důsledku své nemoci ne-

mohou zůstat ve svých domovech. Smyslem péče je umožnit klientům žít v důstojném a bezpečném prostředí.

V listopadu si v Charitním domě sv. Anežky připomínají svátek své patronky, a tentokrát pojali oslavu netradičně. Poprvé v historii domova totiž pozvali na slavnost i rodinné příslušníky. „Chtěli jsme, aby se u nás mohly rodiny setkat, pohovořit si

a my mohli všem ukázat, jak s jejich rodinnými příslušníky pracujeme,“ uvedla vedoucí domova Monika Buzková.

Záměr se povedl na jedničku. Po dopolední mši sv. a poledním odpočinkem se senioři vrátili do obývacího, který se proměnil v útulnou kavárnu. Náhodný návštěvník by nevěřil, že se ocitl v domově se zvláštním režimem, který je určený pro klienty s Alzheimerovou chorobou. Tak domácí pohoda zde bylo. Příjemnou atmosféru podpořily svým vystoupením děti z vidnavské umělecké školy pod vedením Radmily Jiráskové a Kateřiny Zápecové. Do toho se prostorem linula vůně kávy. Pečovatelky nosily klientům a jejich rodinám koláčky napečené děvčaty z Vývařovny AVE. Další dobroty přinesly rodiny. Senioři zase obdávali své blízké vlastnoručně připravenými pytlíčky s levandulí a uvařenými džemy a marmeládami. Všude vládla pohoda. „Nejdříve jsem měl obavy a výčitky, ale jsem strašně rád, že je maminka právě tady, protože je o ni perfektně postaráno a vím, že se tady má dobře. Já jsem se o maminku staral měsíc a půl a byl jsem úplně vyřízený. Absolutně jsem to nezvládal. Maminka přibrala 11 kilo a já šest shodil. Vůbec jsem nespál. Tady vidím děvčata, jak se usmívají, jsou úplně v klidu a babičky a dědečkové jsou spokojení. Musím před nimi smeknout,“ řekl Jarek Harčarík, který se svým bratrem přijel za maminkou z Hanušovic.

Seminář ukázal, jak na sanace

Jak se vypořádat se škodami po povodních, o tom byl on-line seminář, který v hudebním sále Knihovny Vincenze Priessnitzte připravila pro zájemce Charita Jeseník.

Posluchači se z úst nejpovolanějších dozvěděli informace, které jim při opravách zaplavených domů zabrání dalším škodám, a do budoucna ušetří velké peníze. „Pokud objekt nemá funkční hydroizolaci, je třeba osekát omítku o 1,5 násobku šířky zdi nad mokrou mapou, dále vyškrábat spáry do hloubky 2 cm a udělat sanační omítku, díky které zeď dýchá a minimalizuje vznik solí

a plísní. Pokud dáte předčasně klasickou omítku, jsou to zbytečně vynaložené náklady, protože vznikne velká vlhkost a budou se vám propisovat soli,“ upozornil specialista na hydroizolace a sanace staveb Petr Čeliš z Realsan Group. Během večera odpovídal na spoustu dotazů. Vysvětlil úskalí oprav, varoval před osekáním fasád před zimou a doporučil vyčkat na jaro.

Kalendárium

- **V roce 2019** navštívil Charitní dům sv. Anežky sbor myslivců z Bruntálu. Sbor jezdí výhradně za dětmi, ale tentokrát udělal v rámci projektu Ježíškova vnučata výjimek.
- **V roce 2020** poznamenala vánoční svátky v domovech náhoda Covid 19, která omezila návštěvy a vybírala si daň na zdraví klientů i personálu, kteří i ve skafandrech dělali pro seniory maximum.

Stalo se ...

Děkujeme za pomoc

Co kdyby málo udělalo velkou radost? Tak zněl podtitul celostátní Sběrky potravin, která se uskutečnila v sobotu 23. listopadu. Pracovníci Charity Jeseník spolu s dobrovolnicemi Halynou a Kristýnkou získali v jesenickém supermarketu Lidl od dárců celkem 254 kg potravin. Moc děkujeme všem, kteří se rozhodli pomoci. Zboží předáme v Centru pomoci sv. Martina lidem v tíživé situaci.

Strom splní tajná přání

Vánoce jsou svátky klidu a pohody. Je to čas, kdy se lidé snaží zpomalit, odpočnout si, užít si chvíle s blízkými. Ve Vidnavě a v Javorníku umocňují atmosféru obdarovávání Stromy splněných přání, které mají potěšit klienty domovů pro seniory.

„Rozdělte se o radost v této nelehké době s těmi, kteří to potřebují. Splňte jedno vánoční přání klientům Domova pokojného stáří sv. Františka v Javorníku,“ tak zní výzva z javornické radnice, kde má akce „Strom splněných přání“ dlouholetou tradici.

V javornickém domově si zájmu města i občanů, kteří každoročně dělají seniorům

svátky veselejší, velmi cení. Do letošní akce se zapojily i děti ze třídy 4. A., které vyrobily krásná vánoční přáníčka. „Klienti, kteří to ještě zvládnou, si řeknou, co by si přáli. Ostatním sepíšeme přání podle jejich potřeb a podle toho, jak je známe,“ uvedla Petra Nešetřilová.

Ne všechna přání jsou ale splnitelná. „Máme u nás nového pána a když jsem se

jej ptala, co by si přál, řekl mi, že chce nový mozek, protože si uvědomuje, že přichází o paměť. Další si přál zdraví. To bohužel zařídit neumíme,“ posteskla si Jana Nepožitková, která s kolegy věří, že i tak udělají seniorům dárky radost.

Mezi přáními seniorů má i letos svou kartičku malý prosebník v podobě kočičky Rozárky. Ta dělá klientům domova společníci už řadu let a zažila dokonce i stěhování do Vlčic a zpět. Kdo bude chtít potěšit černou krasavici, může ji zakoupit granule a nějaké další dobroty. „Všem, kteří se rozhodnou potěšit naše klienty a kočičku, moc děkujeme,“ dodala Jana Nepožitková.

Na krásné kartičky, které vyrobila aktivizační pracovníce Nikola Červeňáková, pomáhají sepsovat přání svých klientů i v Domově pokojného stáří sv. Hedviky. „Máme to štěstí, že většina klientů si řekla, co by si přála. Někdo poprosil Ježíška o kosmetiku, jiný o knížku nebo domácí cukroví. Pán, který hraje na kytaru, si napsal Ježíškovi o struny. Paní, která je upoutaná na lůžko, si přeje plyšového pejska,“ přiblížila touhy seniorů koordinátorka péče Vladislava Koisová. Zájemci, kteří budou chtít udělat radost seniorům z domova, najdou Strom splněných přání v kavárně U Verči. V domově doufají, že balíčky doručí adresátům dárce osobně. Radost se tak zdvojnásobí, což je smyslem Vánoc a my všem děkujeme, že i v hektickém čase myslí na jiné.

Nikdo nezůstane bez dárečku

Pod stromečkem by mělo být překvapení pro každého. V DPS sv. Hedviky se svého dárečku dočkají i senioři, kteří nemají rodiny nebo se svým blízkým vytratil z paměti.

Je těžké zůstat sám, mnohem horší je zůstat zapomenut. Český rozhlas pamatuje právě na osamělé seniory a ty, kterým rodiny nemohou nebo nechťejí pořídit dárek se svým projektem Ježíškova vnučata. V Domově pokojného stáří sv. Hedviky splňuje přísné kritérium hned 16 z 33 seniorů. „Bohužel, je to velké číslo. Vždyť jen polovina našich klientů má blízké, kteří za nimi jezdí. Od

spousty klientů jsem jejich rodiny nikdy neviděla,“ uvedla koordinátorka péče Vladislava Koisová, která zná přání opuštěných seniorů a pracuje na tom, aby na všechny čekalo u stromečku překvapení. „Jsou to skromná přání. Jeden klient si přál deku s vánočními motivy, další deskovou hru, kytaru, povlečení nebo telefon pro seniory,“ uvedla koordinátorka s tím, že přání se už daří postupně plnit.

Stane se ...

Domovy rozvoní cukroví

I v našich domovech se pilně připravují na nejkrásnější svátky v roce. Ke sváteční atmosféře patří výzdoba a také cukroví. Klienti si letos upečou vanilkové rohlíčky, linecké a pudinkové cukroví z těst, která jim připraví ve Vývařovně AVE. Ale na stolech budou i další druhy. Například v DPS sv. Hedviky si neumí představit svátky bez voňavých perníčků s vůní hřebíčku.

Menu bude bohaté

Štědrovečerní večeře bývá předzvěstí rozbalování dárků a kuchařky z Vývařovny AVE si na ní dávají vždy záležet. Na slavnostně prostřených stolech se tak objeví tradiční menu v podobě bramborového salátu, ke kterému si senioři mohou vybrat smaženou rybu nebo kuřecí řízek. Ošizeni nebudou ani strážníci s dietou. Pro ty kuchařky uvaří bramborovou kaši s kuřecím plátkem.

Přispět můžete:

- koledníkům **při tradičním koledování**
- do **kasiček umístěných v obcích a městech** (seznam míst najdete na webu Charity Jeseník)
- přes **ONLINE KOLEDU**
- přímo **na účet**: 66008822/0800, variabilní symbol Charity Jeseník: 777988008
- přes **QR kód**

QR Platba

Výtěžek sbírky bude použit na bezbariérové úpravy v Charitním domě sv. Anežky

DĚKUJEME

CHARITA JESENÍK - DŮLEŽITÉ MILNÍKY

1. 2. 1994

založena olomouckým arcibiskupem Mons. Janem Graubnerem.

První ředitelkou byla jmenována pani Eva Ťulpíková.

ARCIDIECÉZNÍ CHARITA OLMOUC

ZŘIZOVACÍ DEKRET

Ve sdělení: Arcidiecézní charita Olomouc, 8. 12. 1993, o zřízení Charity Jeseník a přechodu úkolů charity v Javorníku na 1. 1. 1994, potvrzení děkanem P. Vojtěchem Gloagnem

zřizují
Charitu Jeseník

1994

zahájila na Javornícku a Žulovsku svoji činnost

Charitní ošetrovatelská a pečovatelská služba, která přestavovala nový ucelený systém domácí péče.

1995

Charita Jeseník převzala provozování **Domova pokojného stáří sv. Františka** v Bílé Vodě

1996

Ve Vidnavě vznikl **Domov pokojného stáří sv. Hedviky** a **Vývažovna AVE**

5 - 10/1999

Po vypuknutí kosovské krize provozovala Charita Jeseník ve Vidnavě **Charitní azylový dům**.

1. 7. 1999

Charita Jeseník převzala od občanského sdružení Sluničko **Denní stacionář Šimon**.

28. 9. 1999

V přízemí DPS sv. Hedviky ve Vidnavě se otevřely **Chráněné dílny** - knihovnická, šicí a obuvnická

červen 2009

Jesenicko zasáhly bleskové povodně. Poskytování materiální a finanční pomoci lidem zasaženým velkou vodou bylo samozřejmostí.

1. 1. 2013

byla ve Vidnavě otevřena nová pobytová služba pro seniory s Alzheimerovou chorobou a jinými typy demencí - **Charitní dům sv. Anežky**

srpen 2020

proběhlo slavnostní otevření zrekonstruovaného **Domova pokojného stáří sv. Františka** v Javorníku

1.4.2022

otevřena **Odlehčovací služba sv. Zdislavy** ve Vidnavě, která je jedinou službou tohoto typu na Jesenícku

jaro 2022

vypukla válka na Ukrajině. Naši pomoc v průběhu roku 2022 využilo celkem 446 uprchlíků z Ukrajiny, z toho 184 dětí do 18 let.

listopad 2023

se uskutečnilo slavnostní otevření nové budovy **Denního stacionáře Šimon**. Stavba si vyžádala 73 milionů korun.

září 2024

zasáhly Jesenícko ničivé povodně. Od samého počátku je Charita Jeseník na blízku lidem a pomáhá.

Ohlédnutí do historie

Narozeniny jsou důvodem k oslavě, zejména ty kulaté. Charita Jeseník si v letošním roce připomíná 30 let od svého založení. Kdybychom srovnali život Charity Jeseník se životem člověka, museli bychom vidět paralelu. Také si prošla naivním dětstvím, bouřlivou pubertou, a nakonec vkročila do dospělosti. Je to stabilizovaná a respektovaná mladá dáma, která mnohokrát dokázala, že umí a je silným hráčem. Vždyť potřebným lidem na Jesenicku pomáhá tři dekády, zaměstnává přes 130 pracovníků a roční rozpočet přesahuje 88 milionů Kč.

Organizaci v česko-polském pohraničí zřídil svým dekretem tehdejší olomoucký arcibiskup Mons. Jan Graubner dne 1. 2. 1994. Do vedení jmenoval Evu Ťulpíkovou, která se spolu s dalšími nadšenci pustila do charitní práce. Jako první zřídila Charitní ošetrovatelskou a pečovatelskou službu (CHOPS). Tři zdravotní sestry a tři pečovatelky se staraly o 150 klientů patnácti obcí Javornicka a Žulovska. V únoru 2009 se služba rozšířila o Půjčovnu kompenzačních pomůcek, která v regionu velmi chyběla. Od roku 2017 už služby fungují samostatně pod názvy Charitní pečovatelská služba a Domácí zdravotní péče. Zdravotní sestry mají na starosti celé Jesenícko a pacientům poskytují i paliativní péči. Díky dotacím mají obě služby nové vozy, s nimiž se za svými klienty dostanou bezpečně i do těch nejdálejších míst.

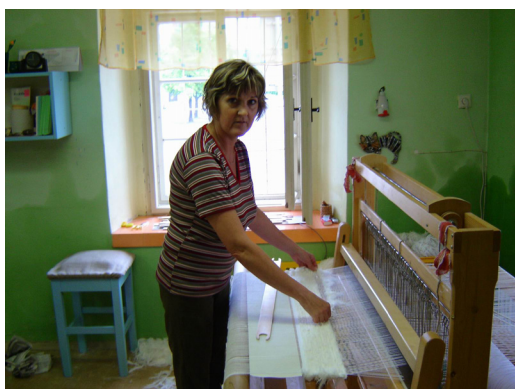
V 90. letech, po odchodu ženských řeholních řádů a kongregací z Jeseníka, zůstaly volné budovy. Čtyři z nich Charita Jeseník využívala pro tehdy velmi oblíbené ozdravné rekreační pobyty (AVE Vidnava, OÁZA Javorník, Adélka a Bobr Bílá Voda), které sloužily ve své době k posílení vlastních příjmů Charity Jeseník.

V roce 1995 převzala Charita Jeseník v Bílé Vodě od České katolické charity Praha stávající Domov pokojného stáří sv. Františka. Ten zpočátku nabízel službu domova pro seniory příslušníků »třetích řeholních řádů«, tzv. terciářům, později všem zájemcům.

Po odchodu sester sv. Karla Boromejského z Vidnavy v roce 1995 byly objekty předány Charitě Jeseník, která zde v roce 1996 otevřela Domov pokojného stáří sv. Hedviky a v přízemí sousední budovy, která sloužila ozdravným pobytům, Vývařovnu AVE. Ta zajišťovala stravu nejen pro domovy, ale také pro řádové sestry v Bílé Vodě, později i pro rekreanty v Bílé Vodě, Javorníku a Vidnavě a pro strážníky z okolí. V letních měsících se tehdy v kuchyni vařilo až 500 celodenních jídel.

V průběhu let se nabídka služeb vlivem potřeby a financí měnila. Některé nové vznikaly, další zanikaly. Po vypuknutí kosovské krize v roce 1999 provozovala Charita Jeseník ve spolupráci se Správou uprchlických zařízení Ministerstva vnitra v objektu bývalého semináře ve Vidnavě Charitní azylový dům, v němž zajišťovala ubytování pro kosovské Albánce (květen – říjen 1999). Dočasný domov zde nalezlo 200 lidí.

1. července 1999 převzala Charita Jeseník od občanského sdružení Sluníčko Denní stacionář Šimon, který pečuje o uživatele s mentálním a kombinovaným postižením a lidi s poruchou autistického spektra. V tomtéž roce se stacionář přestěhoval do prostor bývalé mateřské školy na Seifertově ulici v Jeseníku, kde sídlí dodnes. Jen s tím rozdílem, že provizorní prostory nahradila v uplynulém roce, při 25. výročí otevření stacionáře, nová moderní bezbariérová budova.

Během své činnosti se Charita Jeseník zaměřovala i na pomoc tělesně postiženým lidem. Vznik Chráněných dílen v prostoru přízemí Domova pokojného stáří sv. Hedviky ve Vidnavě byl malý zázrak. Za podpory fondu SWIFT programu Phare EU a Úřadu práce v Jeseníku se zde 28. září 1999 otevřely obuvnická, kožedělná, textilní a knihařská dílna. Kvůli vysoké ztrátě byla dílna k 1. 4. 2003 uzavřena. Posléze dílny znovu povstaly z popela, ale po vyjmutí pojmu chráněných dílen z nové podoby sociálního zákona skončily k 31. červenci 2008 definitivně.

tě byla dílna k 1. 4. 2003 uzavřena. Posléze dílny znovu povstaly z popela, ale po vyjmutí pojmu chráněných dílen z nové podoby sociálního zákona skončily k 31. červenci 2008 definitivně.

Rok 2003 byl náročný pro celou organizaci. K 1. 3. 2003 byl ředitelem jmenován ředitel Charity Odry Petr Kučerka, který měl za úkol organizaci stabilizovat a vyvést z „červených čísel.“ V rámci regulace služeb byl DPS sv. Františka přestěhován z Bílé Vody do „Oázy“ v Javorníku a do Vidnavy. Skončily ozdravné pobyty, některé služby byly regulovány, stejně tak i počty pracovních míst. Charita Jeseník musela prodat některé domy v Bílé Vodě, ve kterých již nebylo poskytování služeb udržitelné. K 1. 4. 2004 byl novým ředitelem jmenován Robert Neugebauer, který vedl Charitu Jeseník až do 28. 2. 2010. Po něm převzala vedení organizace 1. 3. 2010 Helena Paschkeová a v jejím čele stojí doposud.

Foto: Cyril Bouda

S přijetím nového zákona o sociálních službách se Charita Jeseník pustila do zkvalitňování a rozvoje poskytovaných služeb. Jedním takovým počinem bylo oddělení krátkodobých pobytů v DPS sv. Hedviky ve Vidnavě, které nabízelo na přechodnou dobu celodenní péči lidem, o které se dočasně nemohou postarat jejich příbuzní. Na konci roku 2010 byla tato služba kvůli nedostatečné podpoře MPSV ukončena.

V noci z pátku 26. 6. 2009 zasáhly Jesenícko v pořadí již druhé ničivé povodně s tragickými následky. Ničivá voda zaplavila na dvě desítky obcí. Společně s dalšími humanitárními organizacemi se Charita Jeseník pustila do materiální,

psychosociální a finanční pomoci, která trvala až do července 2010. Ve spolupráci s Armádou ČR zbudovala most v Uhelné. Z účtu Charity ČR byla 97 domácnostem rozdělena finanční pomoc ve výši 1,3 milionu korun a v materiální pomoci za dalších 27 tisíc korun.

Od 1. 1. 2013 vznikla transformací několika lůžek v 1. patře budovy AVE nová sociální služba, Charitní dům sv. Anežky – domov se zvláštním režimem, což byl na Jesenícku první a naprosto ojedinělý druh péče o klienty s Alzheimerovou chorobou a dalšími typy demencí. Domov poskytuje 14 lůžek.

V roce 2015 se ředitelství Charity přestěhovalo do budovy Lesů ČR v Jeseníku, kde sídlí doposud a organizace se vrátila ke svému původnímu názvu. 1. 1. 2018 vychází první číslo zpravodaje „Okénko Charity Jeseník“. V Černé Vodě se konala 1. Charitní pouť. Tato tradice pokračuje doposud.

V roce 2020 zasáhla do práce všech epidemie Covid-19. Přestaly platit známé jistoty a běžné postupy se mnohdy nedaly použít. Vedle zvládání epidemie COVID-19 bylo obrovskou událostí dokončení kompletní rekonstrukce Domova pokojného stáří sv. Františka v Javorníku. V srpnu byl domov slavnostně vysvěcen a představen veřejnosti. V září se vrátili zpět klienti z náhradního bydlení ve Vlčicích.

I v roce 2021 pokračovala pandemie koronaviru, která zasáhla do dlouholeté tradice Tříkrálové sbírky. Ta se poprvé v historii nekonala. Naštěstí v říjnu nic nebránilo tomu, aby se uskutečnila 4. Charitní pouť. Při mši svaté si všichni připomněli 25. výročí založení Domova pokojného stáří sv. Hedviky a Vývažovny AVE. Od podzimu se pracovníci

Charity Jeseník zapojili do vzdělávání v etickém programu Dekacert, což je systém deseti sociálních hodnot, které vychází z biblického Desatera a jsou eticky přijatelné pro všechny zaměstnance.

Začátek roku 2022 patřil otevření Odlehčovací služby sv. Zdislavy ve Vidnavě, která je jedinou službou tohoto druhu v regionu a po níž mnoho let volali pečující z Jesenícka, kteří se v domácím prostředí starají o seniory. K dispozici jsou dva jednolůžkové pokoje, které na přechodnou dobu poskytují podporu osobám se sníženou soběstačností a pečujícím umožní získat potřebný prostor pro odpočinek nebo vyřízení svých záležitostí.

V únoru 2022 vypukla válka na Ukrajině a Charita Jeseník se zapojila do pomoci uprchlíkům. Díky iniciativě Obecního úřadu a Základní školy v České Vsi se uskutečnila sbírka, jejíž výtěžek ve výši 46 314 Kč jsme použili na nákup potravin, drogerie a také lůžkovin. V dubnu jsme zorganizovali materiální a potravinovou sbírku. Společně s Arcidiecézní chari-

tou Olomouc jsme realizovali projekt na podporu integrace a adaptace ukrajinských uprchlíků. Díky zahraničním partnerům z Caritas Internationalis jsme mohli poskytovat poradenství, stravenky, poukázky do lékárny a drogerie, nakoupit rodinám školní potřeby a vybavení do domácností.

Rok 2023 byl velmi náročný, ale také plný radosti. Podařilo se získat finanční prostředky na obnovu šesti vozidel, na opravu střechy Charitního domu sv. Anežky i na nákup vybavení do služeb. V Jeseníku vzniklo Centrum pomoci sv. Martina, které pomáhá lidem a rodinám v nepříznivé životní situaci. Jeho součástí se stal sociální šatník a pro válečné uprchlíky zde probíhají i kurzy češtiny. Největší událostí roku bylo dokončení stavby nové budovy Denního stacionáře Šimon a její slavnostní otevření a požehnání, které se uskutečnilo v listopadu.

V průběhu roku 2024 se vedení Charity Jeseník zaměřilo na rozvoj v řízení lidských zdrojů. Vznikla nová struktura organizace, včetně nastavení optimálního počtu zaměstnanců a typových pozic. Charita Jeseník si také vytvořila nový strategický plán.

K třicátému výročí služeb Domácí zdravotní péče a Charitní pečovatelské služby připravila Charita Jeseník konferenci s názvem „Umíráme, kde si přejeme?“ Akce se za účasti odborníků z celé republiky uskutečnila v Zimní zahradě lázeňského domu Priessnitz. Snahou Charity Jeseník je rozvířit širší debatu o paliativní péči na Jesenícku. I když spolu s dalšími aktéry našla během let systém, který je v regionu funkční, zdravotní sestry často suplují profese, které tu chybí. Přáním Charity Jeseník je zřízení Poradny pro pečující a pozůstalé. Regionu by rovněž pomohlo zřízení ambulance lékaře paliativní medicíny a vznik multidisciplinárního týmu.

Podzim roku 2024 se bohužel ukázal jako nezapomenutelný. 14. a 15. září se celým regionem přehnaly ničivé povodně, které napáchaly miliardové škody. Místo setkání na 7. Charitní pouti se pracovníci Charity Jeseník okamžitě zapojili do pomoci. Centrum pomoci sv. Martina se proměnilo na sklad humanitární pomoci. V této těžké době se ukázala šíře, pevnost a pružnost charitní sítě. Na Jesenícko přispěchaly s pomocí Charity z celé republiky. Postiženým rodinám poskytovali pracovníci nejen materiální a potravinovou pomoc, ale i krizovou intervenci a psychosociální podporu. Do postižené oblasti se sjeli dobrovolníci z celé republiky a poskytli tolik potřebné ruce na odklizení následků povodní. Díky finanční podpoře už v říjnu dostávaly zasažené rodiny padesátitisícovou pomoc. Podpora rodin ale zdaleka nekončí. Charita Jeseník bude postiženým lidem pomáhat i nadále.

K Charitě Jeseník neodmyslitelně patří Tříkrálová sbírka, která je největší dobrovolnickou akcí u nás. Jedná se o celostátní sbírku, jejíž výtěžek pomáhá lidem v nouzi u nás i v zahraničí a podporuje charitní projekty na celém území České republiky. V průběhu let se v Tříkrálové sbírce na Jesenícku vybrala úctyhodná částka 10 615 784 Kč. Z výtěžku byly částečně financovány různé rehabilitační pomůcky, materiál na volnočasové aktivity, polohovací lůžka a automobily. Finance byly také použity na bezbariérové úpravy sociálních zařízení a rekonstrukci DPS sv. Františka a výstavbu Denního stacionáře Šimon.

„Byl to impuls pro změnu,“ říká vedoucí Centra pomoci sv. Martina Adéla Raifová

Benjamínkem v rodině Charity Jeseník je Centrum pomoci sv. Martina, o jehož vzniku se poprvé uvažovalo v roce 2009, kdy Jesenícko zasáhly povodně. Konečným impulsem pro zrod byla válka na Ukrajině a potřeba pomoci uprchlíkům. V letošním roce již centrum pracuje na plné obrátky. Zářijové ničivé povodně pořádně prověřily fyzické i psychické síly všech pracovníků. Nejen o humanitární pomoci zaplaveným lidem jsem si povídala s vedoucí služby Adélou Raifovou, která si od září ještě nevydechla.

Když se nad tím zamyslím, ty jsi vlastně naskočila do rozjíždějícího se vlaku. Charita Jeseník nejdříve zřídila s pomocí evropského projektu místa pro ukrajinské ženy, které pomáhaly s výdejem poukázek a stravenek na jídlo a byly nápomocné svým krajanům. Teprve poté vzniklo Centrum pomoci sv. Martina a s tím i nabídka práce. Co tě přimělo ji přijmout?

Je to přesně před rokem, kdy jsme se s p. ředitelkou Helou bavily nad konceptem vznikající služby. V sociálních službách jsem přibližně 13 rokem. Pracovala jsem vždy ve službách, které už byly stabilní a nebylo potřeba je vytvářet. I když jsem vždy měla prostor se na rozvoji podílet, chyběla mi možnost se více realizovat. Vnímám sebe jako hodně kreativního člověka a tím, že jsem nikdy nebyla u zrodu nové služby, tak nabídka práce v Charitě Jeseník byla pro mě motivací pro změnu a možnost se realizovat.

Jak jsi se sžila s kolegyněmi? Přece jen je tam jazyková bariéra. Jak tě přijaly jako svou vedoucí?

V předchozím zaměstnání jsem pracovala také s ukrajinskými uprchlíky v terénním programu. Měla jsem kolegyni Julii, která odešla před válkou a s kterou jsem úzce spolupracovala. Vybavuji si ty první momenty při práci s ukrajinskými uprchlíky, kdy jsme si s kolegou Marcelem pouštěli ukrajinštinu do sluchátek místo hudby, abychom ji naposlouchali. S manželem jsme také poskytli ukrajinským maminkám dům jako dočasné útočiště před válkou, pomáhali jsme jim se tady sžít, řešili s nimi sociální věci, takže mi to téma bylo blízké. Jazyková bariéra je asi trochu pořád, ale je to něco, s čím se snažíme pracovat.

Kdybys mohla říct – co vlastně Centrum pomoci sv. Martina dělá?

Když to hodně zjednoduším, tak pomáháme lidem v tíživé situaci tím, že jim poskytujeme materiální pomoc. Našimi klienty může být kdokoli, kdo se v té situaci ocitne, jako například rodiče samoživitelé, senioři, lidé dlouhodobě nezaměstnaní, osoby z Ukrajiny, ale také lidé postižení živelní katastrofou, jako byly zářijové povodně. Rovněž poskytujeme výdejnu potravin a sociální šatník. Úzce spolupracujeme se

sociálními službami a s úřady, které k nám potřebné posílají s žádostmi o materiální pomoc. Pomáháme také lidem z Ukrajiny se adaptovat na české prostředí, probíhají u nás kurzy češtiny a různé aktivity, při nichž se lidé z Ukrajiny setkávají, chodí společně na výlety a seznamují se s naší kulturou.

14. a 15. září zasáhly Jesenícko ničivé povodně a pro vás začal pořádný kolotoč. Tebe jsem viděla prakticky stále

s telefonem přilepeným na ucho. Co vše jste zajišťovali a jak stále lidem pomáháte?

Tím, že nerada telefonuji, tak to pro mě bylo velké vystoupení z komfortní zóny. Na začátku jsme hodně přijímali materiální pomoc od soukromých dárců, od firem, z oblastních charit, přijížděly k nám sbírky od lidí i pomoc z potravinové banky. Lidem postiženým povodněmi jsme poskytovali potravinovou a materiální pomoc a základní poradenství. Kolegové v terénu mapovali situaci, vypláceli finanční příspěvky, poskytovali materiální pomoc v terénu. Komunikovali jsme s obcemi, kde se půjčovaly potřebné vysoušeče, elektrocentrály a vše potřebné na odstraňování povodňových škod. Jsme skoro tři měsíce od povodní, a stále probíhá potravinová a materiální pomoc, půjčování potřebných vysoušečů a topidel, základní poradenství a případné navázání na sociální služby u těch, kteří podporu budou potřebovat dlouhodobě. Dále probíhá také komuni-

kace s dárci, propojování s potřebnými a koordinace pomoci.

Před povodněmi jste rozjížděli dobročinný obchod. Tuto službu jste museli upozadit. Kdy se k ní vrátíte?

Prozatím neplánujeme, uvidíme, co nám čas přinese, jaká bude situace a jaké budou dopady povodní. Za mě také záleží na tom, jaká bude potřebnost naší pomoci u lidí postižených povodněmi po zimě. Chtěli bychom být i nadále nápomocní.

V centru realizujete spoustu aktivit, zejména pro uprchlíky z Ukrajiny. Máte za sebou úspěšnou výrobu adventních věnců. Tento zvyk na Ukrajině vůbec neznají, ale děvčata se s tím se ctí poprala. Co dalšího plánujete na prosinec?

Plánujeme společné vaření boršče, vánoční pečení cukroví, kreativní balení dárků a vánoční setkání ve spolupráci s Křesťanským společenstvím v Jeseníku. Snažíme se aktivity nevést přímo zaměstnanci, ale spíše naše klienty podpořit, ať si předávají zkušenosti vzájemně.

Víte už, co vás čeká zajímavého v roce 2025?

Rádi bychom se po zářijových povodních trochu stabilizovali. Právě povodně nám ukázaly, že člověk miní a život mění. I v příštím roce budeme dále provozovat výdejnu potravin a sociální šatník. Také už nyní plánujeme sousedské aktivity a určitě budeme i nadále podporovat lidi z Ukrajiny.

Charita Jeseník letos slaví 30. výročí svého založení. Co bys jí popřála?

Popřála bych Charitě Jeseník hodně dobrých lidí na její cestě v pomáhání.

Děkuji za rozhovor.

Adéla Raifová – medailon

Narodila se a žije v Jeseníku. Studovala střední odbornou školu textilní. Oboru se věnovala 10 let. Pracovala jako textilní tvůrce. Po mateřské dovolené s dvěma syny působila na ZŠ Jeseník jako asistentka pedagoga. Do neziskového sektoru ji přivedla Lenka Turková – odborný garant Zahrady 2000, která byla pro ni inspirací při práci s lidmi. V průběhu 13 let působila v ambulantní, pobytové i terénní službě. Amatérsky se ve volných chvílích věnuje fotografii.

Charita Jeseník vyhlašuje 18. ročník

VÝTVARNÉ SOUTĚŽE

na téma

„Narozeniny tří králů“

aneb Jak slaví králové

Výtvarná soutěž:

- kategorie: I. do 7 let II. 8–12 let
- výtvarné práce odevzdávejte **do 31. ledna 2025** na ředitelství nebo na střediscích Charity Jeseník anebo v knihkupectví Domeček v Jeseníku
- práce musí být na zadní straně označena těmito informacemi: **jméno, příjmení, věk autora a kontakt** (třeba na rodiče, školu), abychom mohli případného vítěze dohledat

Zapojením se do soutěže a zasláním obrázku soutěžící souhlasí s jejich zveřejněním a dalším využíváním pro potřeby Charity Jeseník.

Učit se musí celý život

Udržet si zdravý nadhled, být profesionál, ale zároveň i velmi empatická a pohotová. K tomu se neustále vzdělávat. To je stručná charakteristika zdravotních sester z Domácí zdravotní péče, které musí být v terénu připravené na všechno.

Charitní zdravotní sestry jsou andělé bez křídel. V domácnostech jsou většinou jen oni a pacient, kterého musí nejen ošetřit, ale také pohladit po těle i po duši, když je zapotřebí. V případě paliativní péče věnují pozornost i rodinným příslušníkům. Proto je naprosto nezbytné, aby zdravotní sestry v terénu měly takové vědomosti a znalosti, aby dokázaly reagovat na jakoukoli nenadálou situaci. Vždyť ročně mají v péči 850

pacientů. V letošním roce doprovodily 47 klientů, z nichž 35 byli onkologičtí pacienti. „Je potřeba, abychom byly samostatné ve všech oblastech,“ uvedla vedoucí Domácí zdravotní péče Radka Trunečková. Právě proto celý tým absolvuje během roku řadu seminářů, kongresů, konferencí, aby i těžce nemocné pacienty zvládly ošetřit v klidu domova a oni nemuseli absolvovat náročné cesty za lékaři, často i

mimo okres. V domácím prostředí zvládají dialýzu, péči o gastrosondu PEG, zavedenou lékařem přímo do žaludku, i akutní zásah v případě jejího vypadnutí. Pečují i o onkologické pacienty s PICC porty pro nitrožilní podávání léků a chemoterapie. Jen během listopadu absolvovaly zdravotní sestry čtyři různé vzdělávací akce. Ve Fakultní nemocnici Olomouc zjišťovaly novinky týkající se dekubitů a speciálních vstupů a vývodů u stomie. Radka Trunečková se v Hradci Králové zúčastnila mezinárodní konference zaměřené na zvyšování kvality domácí péče.

Zdravotní sestry nemají při seminářích jen roli posluchačů. V Jeseníku se konala konference o onkologické péči, na níž padla spousta cenných rad. Mezi přednášející se zařadila i Radka Trunečková, která odborníkům nabídla i pohled „zezdola.“ Prostřednictvím kazuistiky ukázala, co se děje s pacientem po propuštění do domácí péče, i jak pomáhají umírajícím plnit jejich přání a jsou nápomocni jejich blízkým. „Rozsah péče máme velký, takže bylo fajn říct, co se děje dále. Pro lékaře to byla odvrácená strana mince, kterou oni nevidí. I my bychom při převzetí pacienta do péče uvítali podrobně zpracovanou kazuistiku o jeho ošetření a životě,“ dodala Radka Trunečková.

Během prosince ještě čeká zdravotní sestry konference o paliativní péči.

Z mého pohledu

Pokud chceš, je vše možné

Školení, kurzy, konference jsou důležitým zdrojem informací, sdílením praktických zkušeností i určitou formou prevence syndromu vyhoření. Je pochopitelné, že když mám zájem o to, co dělám, potřebuji vědět o novinkách, orientovat se v daném tématu a mít i praktickou zkušenost. Proto se vzdělávám. „Pokud něco děláš, dělej to pořádně.“ Tuto větu mých rodičů mám v sobě hluboce zakotvenou a myslím si, že to je i cenné životní moudro, kterým se snažím řídit. Vzdělání, potažmo vzdělávání, mi přináší schopnosti dělat svou práci nejlépe jak umím, i jak dokážu. Všichni víme, že medicína jde ohromnými skoky kupředu. A my jako ošetřující personál potřebujeme informace, zkušenosti i dovednosti. Je tedy důležité účastnit se konferencí, kurzů či jiných forem vzdělávání. Já osobně jsem jich za letošní rok absolvovala několik. V období studia jsem přesně nevěděla, čemu se chci věnovat. Až s praxí jsem se našla v geriatрии a určitých odborných úkonech. Práce v domácí péči mi umožnila tyto dovednosti naplno využívat. Intenzivněji jsem se

ponořila i do paliativní péče, která mne zaujala. Našla jsem ale i spousty otázek, na které jsem potřebovala odpovědi a naštěstí jsem je získala absolvováním kurzů se zaměřením na toto téma. Nadšení ve mně vzbudila účast na konferenci týkající se kvality péče v Hradci Králové. Nové informace si nesu z Olomouce, kde jsem se účastnila setkání PICC sester.

Udělat si čas na absolvování kurzu pro mě není problém. Mám to štěstí, že je mi má rodina oporou. Děti mají zájem o vše, co dělám. Jsou to mí největší fanoušci. Dokonce společně pečujeme o mou babičku s Alzheimerovou demencí. Vše je fajn, tedy pokud se Vám do cesty nepostaví živelná pohroma. Bohužel, tuto zkušenost mám. V době po povodních jsem měla absolvovat kurz paliativní péče ve Zlíně, kterého jsem se ale nemohla zúčastnit, protože jsem se tam neměla, jak dostat. Voda na spoustě míst podemlela silnice a cesty přestaly existovat. I my jsme utrpěli velké škody na majetku, ale přesto děti s manželem vyrazily hned druhý den pomoci

postiženým. Já jsem se také mohla vypravit za svými pacienty poskytnout jim základní ošetření a podporu v těžkých situacích. Opět jsem dostala potvrzení, že být sestrou není jen povolání, ale i poslání a životní styl, který mám tak strašně ráda. Nejsilnějším zážitkem pro mě ale bylo zjištění, jak náročnou dokáže být práce při nesjízdných komunikacích a v podmínkách, kdy zůstanete bez elektřiny, pitné vody a vody všeobecně, kdy máte postižené své zázemí, zónu bezpečí, je vám zima a chybí vám i základní potraviny, tedy pro nás naprosto samozřejmé věci. A ta bolest a zoufalství okolo nás. Díky Bohu a manželovi za terénní auto, které sehnal, a díky všem lidem, kteří přispěchali na pomoc. Ať už s humanitární pomocí, či přidáním rukou k dílu. Pochopila jsem, že pokud jsou možnosti, najdou se i cesty.

Hana Klásková
sestra

Duchovní zamyšlení

Hvězda, která vyhasla a přesto svítí

Co je to vlastně advent? Na to lze odpovědět různě. Bez přemýšlení lze říci, že to vnímáme často jako nějaký převlek pro hektičnost, stres a kšeft, který je ozdoben levnými šablonami, na něž už stejně dávno nikdo nevěří. V mnohém to může být pravda, ale přesto to nevjadřuje celou pravdu. Lze ovšem také zcela opačně říct, že advent je časem, v němž se uprostřed nevěříčího světa stává viditelným něco ze světla ztracené víry, jako bychom vnímali jeho odlesk.

Hvězdy vidíme ještě dlouho poté, co vyhasly, protože jejich původní světlo je stále na cestě k nám. Také každé tajemství si často uchovává něco z tepla a naděje pro ty, kteří už nedokážou věřit. Proto lze také říci, že advent je časem, v němž se mobilizuje dobro, které už bylo skoro zapomenuto, probouzí se ochota myslet na druhé a prokazovat jim dobro.

Ochota otevřít se tajemné Přítomnosti, pomalu ji přijímat, dovolit jí, aby do mě mohla pronikat, to je to, co se děje v adventu – první záblesky světla v ještě tolik temné noci. Až se nám podaří sestoupit z trůnu své namyšlenosti, stane se to, o čem v Bibli žalmista říká, že srdce se pozvedne, nabere výšku a skrytá Boží přítomnost začne pronikat hlouběji do našeho zmateného života.

Všem čtenářům charitního „Okénka“ přeji, ať Světlo z Betléma prozáří nejen váš domov, dobu vánoční, ale celý příští rok 2025.

P. Mgr. Stanislav Kotlář
děkan

Děkujeme

Cesty mají zdarma

Díky Nadaci MONETA Clementia pomáháme rodinám uživatelů Denního stacionáře Šimon ušetřit nemalé prostředky. Z Programu podpory potřebných jsme na svozy do Denního stacionáře Šimon a na výlety obdrželi 282 tisíc korun. Díky tomu mohly rodiny dopřát svým dětem častější využívání péče ve stacionáři.

Díky za podporu

Děkujeme Moravskoslezskému kraji za finanční částku ve výši 120 tisíc korun, kterými podpořil provoz Domovů pokojného stáří sv. Františka a sv. Hedviky, kde využívají pobytové služby občané tohoto kraje a Odlehčovací službu sv. Zdislavy. Pro Charitu Jeseník je důležité zajistit seniorům v našich domovech bezpečné prostředí, kde se s nimi vždy jedná s úctou. Cílem je poskytovat služby tak, aby klienti mohli rozvíjet soběstačnost a měli zachované vazby se svou rodinou.

Modrá je dobrá

Modrá je barvou naděje. A je to také barva dvou nových vozů značky Dacia Sandero, s nimiž jezdí za svými pacienty zdravotní sestry z Domácí zdravotní péče. Olomoucký kraj poskytl Charitě Jeseník dotaci ve výši 350 tisíc korun jako podporu projektu „Nová auta pro domácí paliativní péči II.“ Na stejný projekt přispěla i Nadace AGROFERT částkou 400 tisíc. Olomoucký kraj také poskytl dotaci 350 tisíc na mzdy sester, které se starají o paliativní pacienty. 80 tisíc korun uvolnil kraj na podporu vzdělávání v paliativní péči.

Poděkování

Nadaci ČEZ

Díky podpoře z Nadace ČEZ jsme se dále modernizovali. Pod vedením odborníků jsme vytvořili novou strukturu organizace s jedenácti novými organizačními schématy, včetně nastavení optimálního počtu zaměstnanců. Díky Nadaci ČEZ se vedoucí služeb mohli školit, jak vybrat toho nejvhodnějšího kandidáta na volné místo.

